

αρκετό κύπημα της καμπάνας στις εκκλησίες, και για μία-δύο ημέρες, λές και δεν σταματούσαν οι καμπάνες. Την Κυριακή της Λαμπρής υπήρχαν αμέτρητα δώρα από βαμμένα Πασχαλινά αυγά από τους χωριανούς στους δικούς μας.»

[“Holy week and Easter occurred during our stay on the island, and our men were interested in how this season was observed by the Greeks. There was an amount of bell-ringing in the churches, and for a day or two the bells never seemed to stop. On Easter Day there were innumerable gifts of dyed Easter eggs from the villagers to our men.”]

Όπως και φέτος, το Πάσχα έπεσε στις αρχές Απριλίου το 1938. Η ανταποκρίτρια της εφημερίδας Sydney Morning Herald, Liska Woodhouse, με την σειρά της, επικεντρώθηκε στο αποκορύφωμα του Θείου Δράματος – στη Μεγάλη Παρασκευή και στην Ανάσταση. Περιέγραψε την πομπή του Επιταφίου ως εξής:

«... και ύστερα κοπέλλες ντυμένες με τα χιτώνες της αρχαίας Ελλάδος, κρατώντας πάνω από τις κεφαλές τους μεγάλα καλάθια με άνθους. Αυτό το μικρό απόσπασμα κοριτσιών ήταν, για μένα, η πιο εκπληκτική και σημαντική feature της πομπής, αφού, για ένα λεπτό κοιτούσαμε όλοι το μεγάλο Χριστιανικό δράμα αλλά κάτι παλαιότερο, κάτι το οποίο είχε παρουσιαστεί εκατοντάδες φορές σε αυτή την ίδια την

πόλη, η κηδεία του Άδωνη, ο θάνατος του οποίου συμβόλιζε το τέλος του έτους, και η αναστάσή του, την επιστροφή της Άνοιξης. Παράξενο το ότι αυτό θα ήταν στους εορτασμούς της Ορθοδόξου Εκκλησίας!»

[... then girls dressed in the flowing robes of ancient Greece, carrying above their heads great baskets of flowers. This little detachment of girls was, to my mind, a most surprising and important feature of the procession, for, for one moment, we looked, not at the great Christian drama, but on something older, something enacted hundreds of times in this very city, the burial of Adonis, whose dying symbolised the fall of the year, and whose re-birth, a return to Spring. Strange that this should be up in the celebrations of the Orthodox Church!]

Το Πάσχα όμως δεν είναι πάντα γιορτινή περίοδος για τον Ελληνισμό. Την Κυριακή του Πάσχα του 1821 (), σε αντίποινα για την έναρξη της Επανάστασης, όπως σημείωσε η The Sydney Gazette and New South Wales Advertiser (Σάββατο 17 Νοεμβρίου 1821):

Οι εφημερίδες του Παρισιού της 27ης (Απριλίου) παρέχουν τις πιο θλιβερές λεπτομέρειες από την Κωνσταντινούπολη, εκ των οποίων τα ακόλουθα θα χρησιμεύσουν ως δείγμα: - Ο πρίγκιπας Κωνσταντίνος Μορούσι, πρόσφατα διορισμένος Διερχόμενος στην Πύλη, αποκεφαλίστηκε. Πολλοί Έλληνες έμποροι

μοιράστηκαν την ίδια μοίρα και άλλοι έχουν κρεμαστεί και ανασταλεί πριν από τις πόρτες και τα παράθυρα των σπιτιών τους στο Βόσπορο. Ο νέος Βεζήρης Beuderit και ο Ali Pacha έφθασαν την 21η (Απριλίου) και την επόμενη μέρα ο σεβαστός Έλληνας Πατριάρχης συνελήφθη με εντολή του Σουλτάνου, καθώς προχώρησε στον καθεδρικό ναό για να πραγματοποιήσει την Θεία Λειτουργία και στις πέντε το απόγευμα εκτελέστηκε στις αγχόνες μπροστά από την πόρτα της Ελληνικής Εκκλησίας. Έξι Επίσκοποι οι οποίοι είχαν συγκεντρωθεί στην Εκκλησία για να βοηθήσουν στις επίσημες εκδηλώσεις της ημέρας, υπέφεραν με τον ίδιο τρόπο - και αρκετοί Χριστιανοί έχουν τεθεί σε σίδηρα και φυλακίστηκαν. Εκατοντάδες έχουν πέσει θύματα της οργής του λαού.

[The Paris papers of the 27th (April) furnish the most afflicting details from Constantinople, of which the following will serve as a specimen: Prince Constantine Morusi, recently appointed Interpreter to the Porte, has been beheaded ; several Greek merchants have shared the same fate, and others have been hanged and suspended before the doors and the windows of their houses on the Bosphorus. The new Vizier Beuderit and Ali Pacha arrived on the 21 st ult. and the very next day the venerable Greek Patriarch was arrested by order of the Grand Seignor, as he was proceeding to the cathedral to perform divine service,

and at five o'clock in the evening was executed on the gallows before the door of the Greek Church. Six Bishops who had assembled in the Church to assist in the solemnities of the day, suffered in like manner; and several Christians have been put into irons and imprisoned. Hundreds have fallen victims to the fury of the populace.]

Η Κυριακή της Λαμπρής το 1914 ήταν η 6η Απριλίου. Οι οργανωμένοι διωγμοί του γηγενή ελληνικού στοιχείου της Θράκης από το τουρκικό κράτος έφθασε σε τέτοιο βαθμό που το Οικουμενικό Πατριαρχείο, ο μοναδικός προστάτης του Ελληνισμού των περιοχών αυτών, αναγκάστηκε τον Μάιο του 1914 να κλείσει του ιερού ναούς και τα σχολεία σε ένδειξη διαμαρτυρίας, να κηρύξει πένθος και την Εκκλησία εν διωγμό.

Το Πάσχα των Δυτικών του 1940 βρισκόταν σε εξέλιξη ο πόλεμος με τις δυνάμεις του Μουσσολίνι στα βουνά της Ηπείρου και αναμενόταν η εισβολή των Ναζί από στιγμή σε στιγμή.

Όπως έγραψε ο Lieutenant-Colonel Eugene Gorman στην εφημερίδα Truth (17 Μαΐου 1942). Βρισκόταν στο κέντρο της Αθήνας την Κυριακή των Βαΐων των Δυτικών (6 Απριλίου), σημειώνοντας ότι «ο Ελληνο-Γερμανικός Πόλεμος ξεκίνησε κι εκείνο το βράδυ η Γερμανική Πολεμική Αεροπορία πέταξε τα Πασχαλινά αυγά της στον Πειραιά.»

Την Κυριακή του Πάσχα των Δυτικών (13 Απριλίου), οι Ναζί εξαπέλυσαν σφοδρή επίθεση εναντίον των Άνζακ στην αμυντική γραμμή Ολύμπου-Αλιάκμονα. Την επόμενη ημέρα, οι Άνζακ υποχρεώθηκαν να αποσυρθούν στις νέες θέσεις Λαμίας-Μπράλλου, στη «Γραμμή Θερμοπυλών». Μέχρι την Δευτέρα του Πάσχα των Ελλήνων (29 Απριλίου), σχεδόν 51.000 Άνζακ κι άλλοι Σύμμαχοι είχαν μεταφερθεί στην Κρήτη.

Όπως διαβάζουμε στον τύπο της Αυστραλίας, η πίστη και τα έθιμα των Ελλήνων γύρω από το Πάσχα παρουσιάζουν από χρόνια ενδιαφέρον για τους αρθρογράφους και το ευρύτερο κοινό. Διαβάζοντας αυτές τις λιγοστές γραμμές, αυτά τα σχόλια, μαθαίνουμε για το πως μας βλέπουν οι άλλοι. Μαθαίνουμε επίσης για το πως αλλάξαμε σαν λαός και ταυτόχρονα πως αποτελούμε συνέχεια ενός πανάρχαιου πολιτισμού. Αν και κάποια έθιμα έχουν αλλάξει, η ουσία της εορτής του Πάσχα δεν έχει αλλάξει. Η Λαμπρή ονομάζεται έτσι γιατί φέρει το μήνυμα της ελπίδας. Όπως περιγράφεται από μη-Ορθοδόξους, είναι εορτή ταυτόχρονα θρησκευτική αλλά και πολιτισμική.

Καλή Ανάσταση και Καλή Λαμπρή σε όλους μας.

Δρ Παναγιώτης Διαμάντης
Γενοκτολόγος - Ιστορικός

GREEK DICTATOR WITH SOLDIERS.

General Metaxas, Dictator of Greece, and soldiers comparing Easter eggs at a celebration marking the Greek Orthodox Easter in Athens. General Metaxas said yesterday: "The time has come for all Greeks to fight to the death for all they hold dear."